

Klimaregnskab 2019

for virksomheden
Region Midtjylland

FORORD

Region Midtjyllands første strategi for bæredygtighed er lige på trapperne. Den er et udtryk for, at vi som en af Danmarks største virksomheder ønsker at være en del af løsningen på de klimaudfordringer, der optager os alle.

Vi vil arbejde strategisk med bæredygtighed i vores organisation - med fokus på FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling og med fokus på at bidrage til at indfri det nationale mål om 70 procents reduktion af CO₂ i 2030. En strategi for bæredygtighed skal sætte helt konkrete mål for vores arbejde.

Klimaregnskabet - som tidligere gik under navnet "grønt regnskab" - er en slags sandhedens time for Region Midtjylland som virksomhed. Klimaregnskabet viser sort på hvidt, hvordan det går med at reducere vores el-, vand- og varmekonsum, hvordan vi bortskaffer affald, hvor stort vores CO₂-aftryk er mv.

Regnskabet giver et samlet billede af vores organisations ressourceforbrug, klimaaftryk og bidrag til forurening. Regnskabet for 2019 viser, at Region Midtjylland sætter et klimaaftryk på 568.000 tons CO₂.

Til sammenligning udleder hver dansker i gennemsnit ca. 19 tons CO₂ årligt. Så vores indsats betyder noget.

Region Midtjyllands CO₂-aftryk stammer hovedsageligt fra indkøb af varer og tjenesteydelser. Det udgør 70 procent af vores klimaaftryk, mens energiforbrug og transport bidrager med hhv. 5 procent og 7 procent.

Region Midtjylland er en stor virksomhed med næsten 27.000 fuldtidsstillinger og årlige driftsomkostninger på over 31 mia. kroner (2019). Vi har et stort forbrug af varer og energi, vi producerer affald og spildevand og kører mange kilometer om året. Det koster at drive hospitaler, drive institutioner og rense jordforureninger - også for klimaet. Det er dét, klimaregnskabet er et udtryk for.

Jeg ser frem til, at vi med den kommende strategi for bæredygtighed får sat mål op, som vi i fremtiden kan pejle efter, når det årlige klimaregnskab kommer.

For vi skal reducere vores klima- og miljøpåvirkning og i endnu højere grad arbejde for f.eks. bæredygtige hospitaler. Som stor offentlig virksomhed har vi en forpligtelse til at indgå partnerskaber og understøtte udviklingen af nye bæredygtige løsninger og grøn omstilling til gavn for samfundet og vores jord.

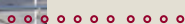
Som klimaregnskabet også afslører, er der masser af plads til forbedring. Det skal vi holde fast i og lade os motivere af til at gøre en grønnere forskel i fremtiden.

Anders Kühnau
Regionsrådsformand

INDHOLD

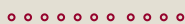

- 3 REGIONSRÅDSFORMANDENS FORORD
- 5 SAMMENFATNING
- 6 KLIMAAFTRYK

- 10 EL, VARME OG VAND

- 15 AFFALD

- 17 SVANEMÆRKNING AF SERVICEAFDELINGEN I RANDERS OG AF MIDTVASK

- 19 FORUDSÆTNINGER FOR OPGØRELSE OG REGNSKAB

APPENDIKS:

- 21 FAKTA OM REGION MIDTJYLLAND

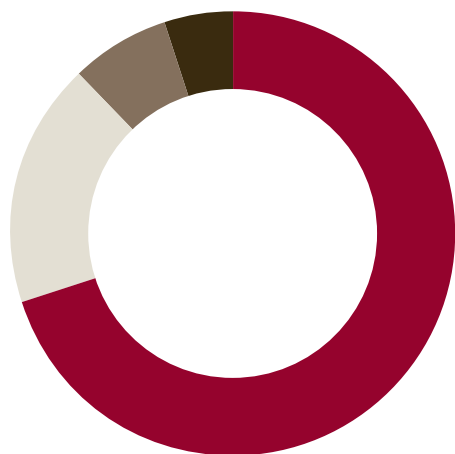
SAMMENFATNING

Region Midtjyllands klimaregnskab viser et mindre fald i forbruget af varme og et stigende forbrug af el. Det er således gennem de mange energitiltag, som i disse år gennemføres på hospitalerne, lykkedes at holde forbruget af varme nede.

Det stigende elforbrug skyldes øget anvendelse af elforbrugende apparater til ventilation, køling og øget teknologi. Vandforbruget ligger på et stabilt niveau med en faldende tendens.

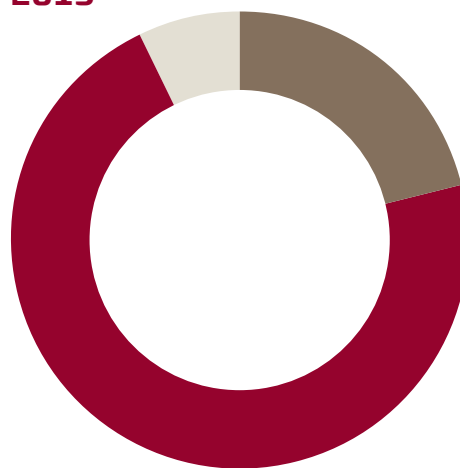
Den største bidragsyder til klimafodafttrykket er indkøb af vare og tjenesteydelser. Tallene i dette regnskab er fra 2018, da arbejdet med indkøb og lager i relation til COVID-19 ikke har givet mulighed for at prioritere opgaven med at skaffe data.

Fordeling af det totale klimaaftryk

- Forbrug af varer og tjenesteydelser 70%**
- Byggeri og anlæg 18%**
- Transport 7%**
- Energiforbrug 5%**

Affaldsbortskaffelse 2019

- Forbrænding 71%**
- Specialbehandling 7%**
- Genanvendelse 21%**

Samlet udleder aktiviteterne i Region Midtjylland 568.000 tons CO₂, heraf udgør forbruget af varer og tjenesteydelser størstedelen af klimaaftrykket med 70 %. Byggeri og anlæg bidrager med 18 %, transport med 7 % og energiforbruget med 5 %. Det er et samlet fald på 10.000 tons CO₂ i forhold til 2018.

I 2020 er regionen i gang med at udarbejde en bæredygtighedsstrategi, der skal sikre, at regionen har fokus på at nedbringe udledningen af klimagasser.

Der arbejdes med affaldsområdet for at belyse potentialerne for at øge genanvendelsen. Erfaringer fra egne hospitaler samt fra andre hospitaler i ind- og udland vil således blive inddraget for at afdække muligheder og udfordringer samt konsekvenser for økonomi, miljø og organisering. Genanvendelsesprocenten er øget fra 19 % i 2018 til 21 % i 2019. Det skyldes primært en øget mængde metalskrot fra AUH på grund af udflytningen til Skejby.

KLIMAAFTRYK

Region Midtjylland arbejder mod at reducere regionens klimaaftryk væsentligt frem mod 2030 i forhold til 1990. Det vil ske ved at reducere at anvende mere grøn energi, reducere spild og forbruget samt arbejde mod at blive en cirkulær region. Forbrug af varer og tjenesteydelser giver det dominerende bidrag til regionens totale klimaaftryk. I regnskabet er det forsøgt at inddele klimafodafttrykket på forskellige varekategorier. Dette gøres for at synliggøre inden for hvilke kategorier der er brug for at prioritere kommende indsatser.

Det har af tidsmæssige årsager knyttet til COVID19 situationen ikke været muligt at opdatere med 2019 tal i år. Derfor bygger regnskabet på tal fra 2018. Der arbejdes på at udvikle en ny metode i samarbejde mellem Regional udvikling, Indkøb og Medicoteknik og Danske Regioner. Det er målet at automatisere udtræk og beregninger mere, sådan at det fremadrettet er mindre tidskrævende.

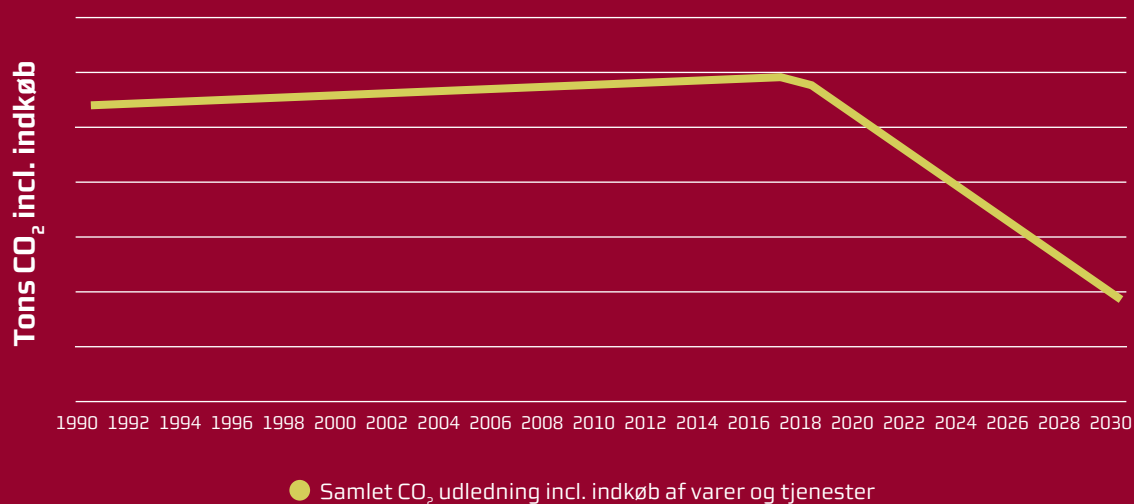
På figuren øverst på næste side ses fordelingen af indkøbenes klimaaftryk på forskellige hovedvaregrupper.

Det fremgår, at læge- og sygefaglige produkter bidrager med den største del af indkøbenes klimaaftryk. Læge- og sygefaglige produkter omfatter, hvad der knytter sig til undersøgelse, behandling og pleje af patienter – alt fra handsker til hospitalssenge.

Den næststørste kategori er forbrug af medicin.

Den tredjestørste kategori er tjenesteydelser. Tjenesteydelser er en bred kategori, som f.eks. dækker over håndværkerydelser, rengøring og andre serviceydelser. Også afregning med andre regioner og private hospitaler/klinikker kommer ind under denne kategori.

Udvikling i Region Midtjylland CO₂ udledning

Klimaaftryk, forbrug varer og tjenesteydelser

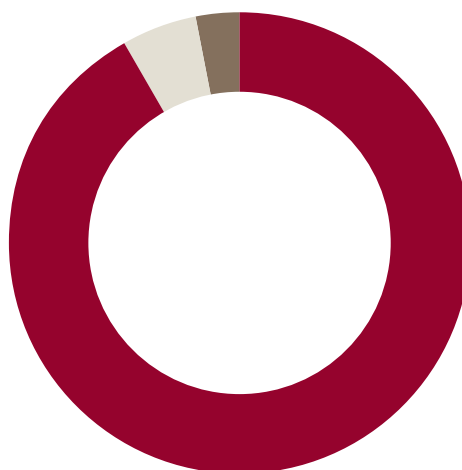

- **Læge- og sygefaglige produkter/udstyr 26%**
- **Medicin 22%**
- **Tjenesteydelser 21%**
- **Øvrige vareforbrug 18%**
- **Medicoteknisk udstyr 10%**
- **Fødevarer 4%**

Den fjerdestørste kategori er øvrige vareforbrug, som omfatter en bred gruppe af varer, som f.eks. kontorartikler, beklædning, møbler, IT-udstyr mv., hvorefter følger medicoteknisk udstyr. forbrug af fødevarer bidrager kun med en mindre del af klimaaftrykket.

Af nedenstående figur ses fordelingen af klimaaftrykket fra energiforbruget til varme og el fordelt på hospitaler, sociale institutioner og regionshuse. Langt hovedparten af CO₂ udledningen kommer fra hospitalerne. Selvom elforbruget har været stigende i 2019 er CO₂ udledningen fra elforbruget ikke steget, da CO₂ udledningen pr. kWh er faldet med over 20 % fra 2018 til 2019. Det skyldes at 2019 var en langt bedre vind år end 2018.

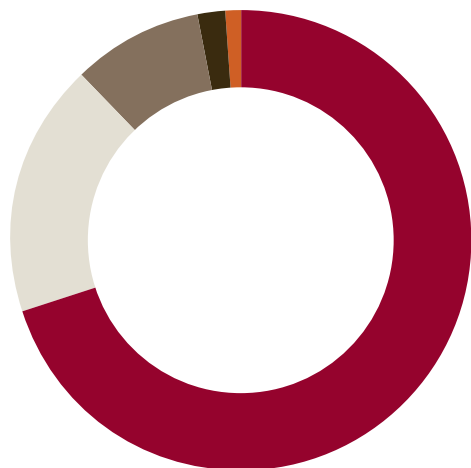
Klimaaftryk energiforbrug

- **Hospitaler 92%**
- **Institutioner 5%**
- **Regionshuse 3%**

Af nedenstående figur ses fordelingen af klimaaftrykket på regionens forskellige transportopgaver.

Klimaaftryk transport

- Regional kollektiv trafik 70%
- Præhospitalet 18%
- Tjenesterejser/-kørsel 9%
- MidtTransport 2%
- Lægevagtskørsel 1%

Det fremgår, at den regionale kollektive trafik står for størstedelen af klimaaftrykket, men også Præhospitalet² og tjenesterejser- og kørsel³ har et væsentligt bidrag.

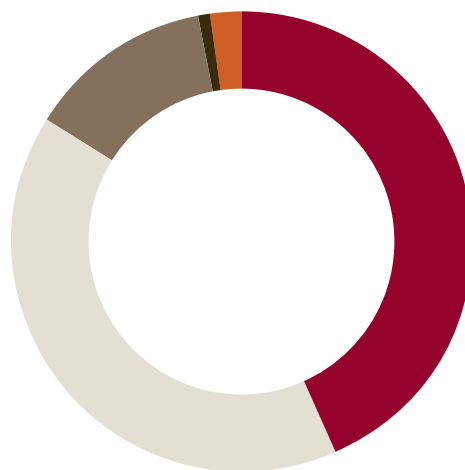
Klimaaftrykket fra letbanen udgør godt 30 % af udledningen fra den kollektive trafik. Lægehelikoptere udleder cirka 30 % af den samlede udledning fra præhospitalet.

Nedenstående figur viser at bilrejser og flyrejser udleder stort den samme mængde klimagasser, og udgør til sammen cirka 85 % af CO₂ udledningen fra tjenesterejser.

²Ambulancer, sygetransporter, sociolancer, siddende patienttransporter og lægehelikoptere

³Tjenesterejser med fly, tog, bus og egen bil

CO₂ udledningen fra tjenesterejser efter transportform

- Bil 44%
- Fly 41%
- Tog 13%
- Bus 1%
- Færge 2%

EL, VARME OG VAND

Der er gennemført omfattende el-besparende tiltag på hospitalerne. Men det ser ud til, at det øgede brug af el-forbrugende apparater til ventilation, køling, øget teknologi som rørpost, IT og andet udstyr til klinisk drift i de nye supersygehuse har opvejet besparelserne. Elforbruget er derfor steget med over 20 % det seneste år. Men tallene for 2018 er usikre på grund af udflytning og nybyggeri, samt målerfejl, hvorfor der tages forbehold ved sammenligninger over tid.

Der må derfor forventes et stigende elforbrug i fremtiden ved ibrugtagning af de nye hospitalsbyggerier i Gødstrup, som er forsynet med mere køling og ventilation end de ældre hospitalsbygninger.

Den grønne omstilling i Danmark vil betyde et stigende indhold af "grøn strøm" i el-nettet, idet der dog vil være variationer fra år til år især på grund af varierende el-produktion fra vindkraft.

Region Midtjylland og de 19 kommuner bidrager til omstilling af vores energisystem til mere vedvarende energi, og målet er at 50 % af energiforbruget i 2025 kommer fra vedvarende energi.

Der er etableret solcelleanlæg på en stor del af regionens bygninger. I 2019 udgjorde denne egenproduktion af vedvarende energi ved solcelleanlæg ca. 2,0 % af regionens totale el-forbrug, hvilket er et mindre fald i forhold til 2018, da der var færre solskinstimer i 2019.

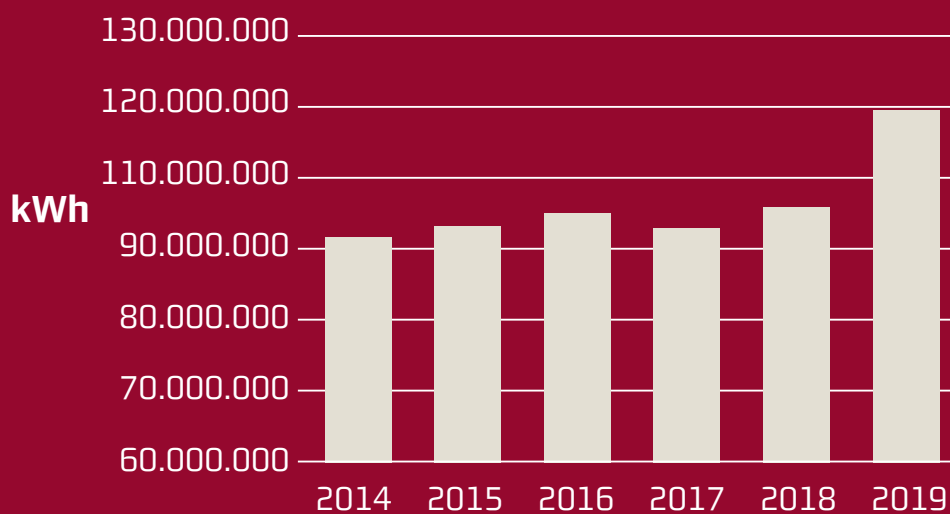
Der ses en svag stigning i regionens varmeforbrug frem til 2018. Det formodes at kunne tilskrives en forøgelse af bygningsmassen på nogle af hospitalerne samt etablering af komfortventilation på en større og større del af bygningerne. I 2019 faldt varmeforbruget med 20 %. Det skyldes primært ibrugtagning af nye bygninger i Psykiatrien, Skejby og i Midt.

På længere sigt må det forventes, at varmeforbruget vil falde på grund af ibrugtagning af nye moderne bygninger og anvendelse af overskudsvarme fra de el-forbrugende apparater.

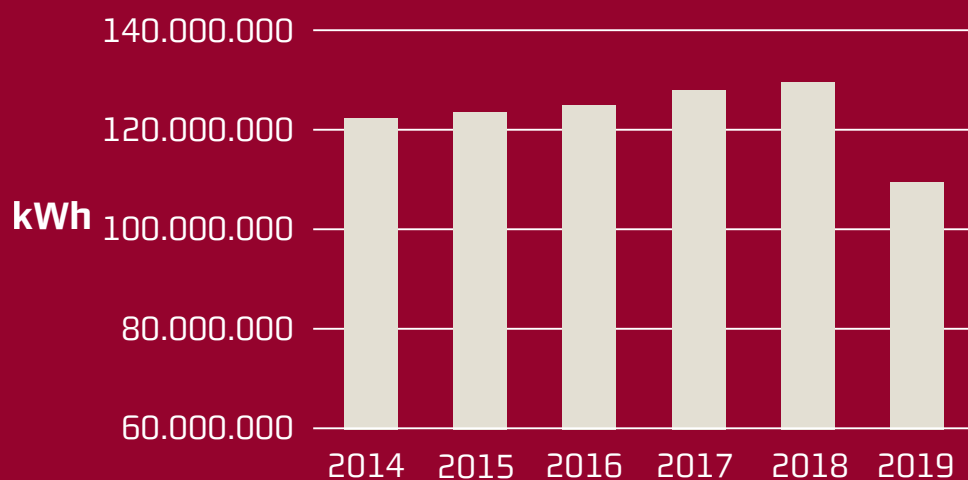
Varmen leveres hovedsageligt fra de lokale fjernvarmewærker, som producerer varme med meget varierende andel af vedvarende energi. Fra værk til værk varierer andelen af vedvarende energi i varmeleverancerne fra lidt over 0 % til næsten 100 %.

Regionen har ingen direkte indflydelse på brændselssammensætningen og dermed indholdet af vedvarende energi i leverancerne fra de lokale fjernvarmewærker, men den igangværende omstilling af fjernvarmewærkerne til grøn energi vil i de kommende år betyde et stigende indhold af vedvarende energi i varmeleverancerne. Det forventes, at mindst 79 % af fjernvarmen i 2030 kommer fra vedvarende energikilder, primært biobrændsel, men også varmepumper og solceller.

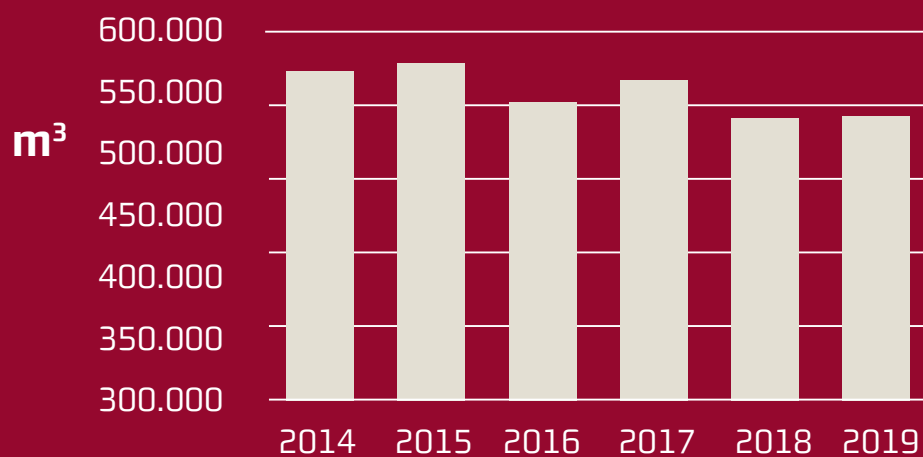
Regionens elforbrug

Regionens varmeforbrug

Regionens vandforbrug

Regionens hospitaler og institutioner gennemfører en stor indsats med overvågning og begrænsning af energi- og vandforbrug samt indførelse af vedvarende energiløsninger.

Hospitalerne har i de seneste år gennemført vandbesparende tiltag, og der kan ses en svagt faldende tendens i forbruget. Der forventes et faldende vandforbrug frem mod 2030.

Nedenfor er forbruget af el, varme og vand specificeret ud på regionens forskellige områder.

Elforbrug [MWh]	Hospitaler	Institutioner ¹⁾	Regionshuse
2014	90.274	-	2.961
2015	92.593	-	2.895
2016	94.068	-	3.234
2017	91.844	3.370	3.092
2018	95.630 ⁴	3.434	2.418
2019	111.543	3.937	2.487

¹ 2017 er det første år med fuld dækkende opsamling af forbrugsdata på institutionerne.

⁴ Incl. et estimeret forbrug på AUH

Varmeforbrug ²⁾ [MWh]	Hospitaler	Institutioner ¹⁾	Regionshuse
2014	109.758	-	3.294
2015	111.831	-	2.902
2016	114.095	-	3.298
2017	115.535	9.240	3.366
2018	117.104	9.290	3.456
2019	98.854	8.768	3.227

¹ 2017 er det første år med fuld dækkende opsamling af forbrugsdata på institutionerne.

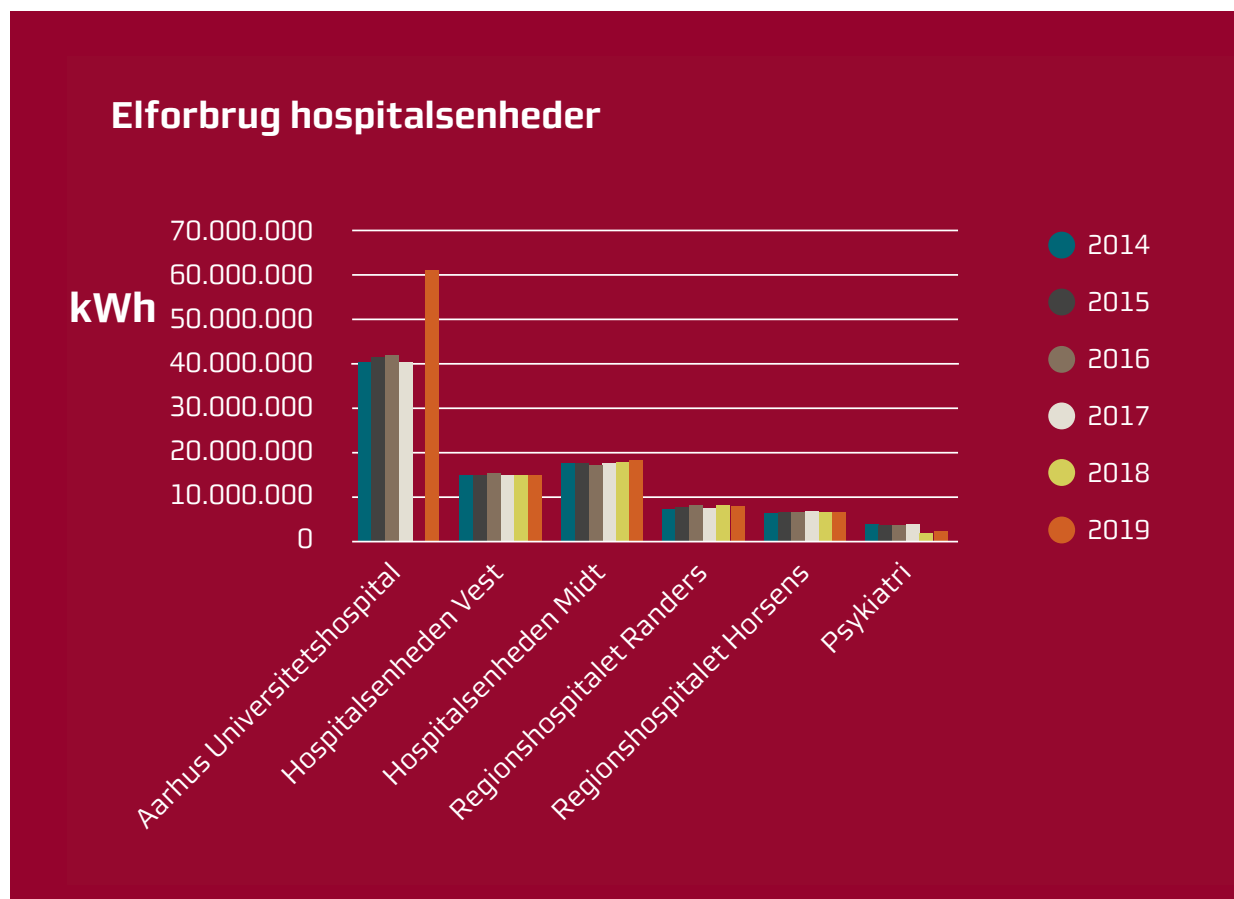
² Graddagekorrigeret

Vandforbrug [m ³]	Hospitaler	Institutioner ¹⁾	Regionshuse
2014	512.256	-	6.130
2015	518.035	-	5.817
2016	485.613	-	7.008
2017	493.155	51.654	6.460
2018	464.859	51.799	5.889
2019	454.093	48.287	6.854

¹ 2017 er det første år med fuld dækkende opsamling af forbrugsdata på institutionerne.

I det følgende er forbruget af el, varme og vand og udviklingen heraf fordelt på de enkelte hospitalsenheder. Forskelle i forbrug afspejler i høj grad forskellige aktiviteter og størrelsen af de enkelte hospitalsenheder.

Der skal dog tages forbehold mod sammenligning med tidligere år for hospitalsenhederne Aarhus Universitetshospital og hospitalsenhederne Midt samt psykiatrien i Skejby og Risskov. Det skyldes overtagelser og afviklinger af bygninger samt byggeaktiviteten generelt. Forbeholdet gælder både for el-, varme- og vandforbruget.

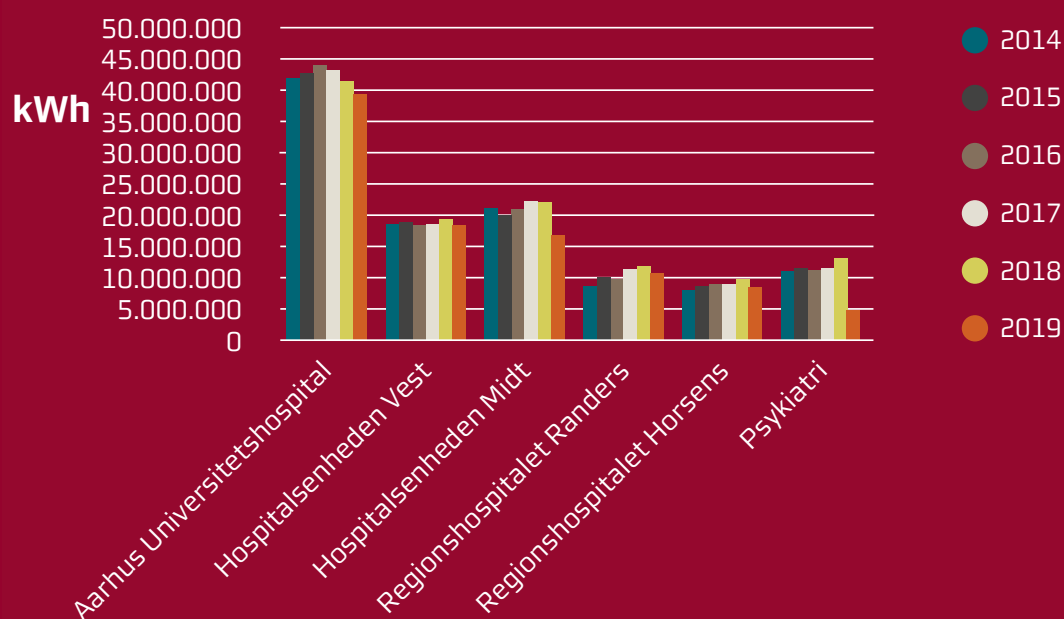

Forbruget på AUH i 2018 er ikke medtaget, da der har været en målerfejl på 12,5 mio. kWh, som det ikke har været muligt at fordele efter klinisk drift og byggeaktivitet.

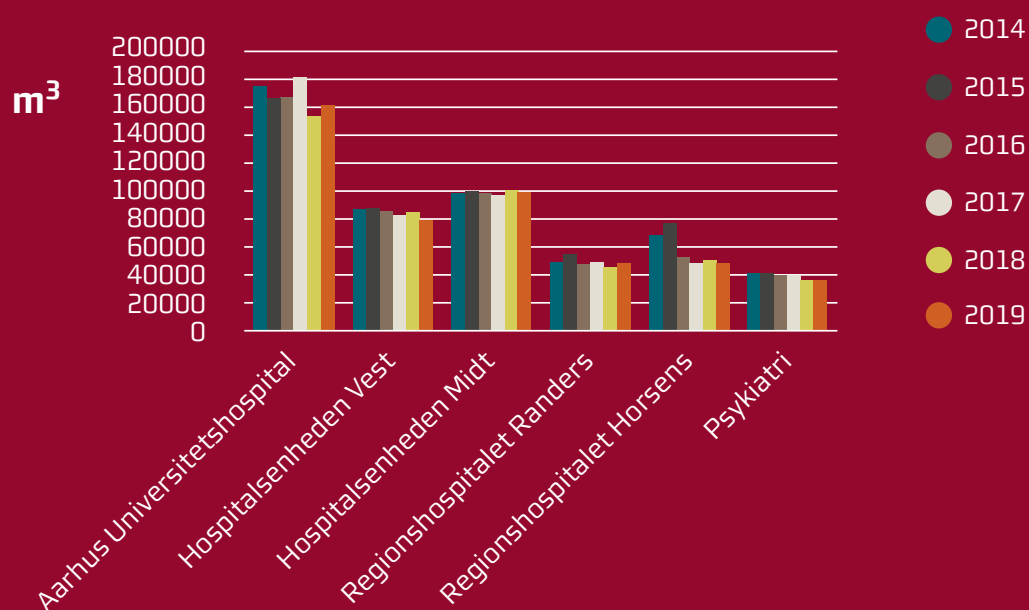
⁵2018 har været et udfordrende år på Aarhus Universitetshospital, med overtagelser og afviklinger af bygninger samt nye områder.

Der er sket udflytninger fra Nørrebrogade og Tage Hansens Gade til Skejby i løbet af 2018, hvilket har påvirket fordelingen af forbruget. Derudover er Psykiatrisk hospital og patientkøkkenet flyttet fra Risskov til Skejby, og det nationale Dansk Center for Partikelterapi er kommet til. I 2019 er P.P. Ørums Gade overgået til anden funktion, Tage Hansens Gade vil udgå, og Nørrebrogade er blevet reduceret til et lejemål omfattende Midt Vask, Apotek, og øvrige funktioner. Af hensyn til sammenligning med tidligere år er medtaget samme bygningsmasse som tidligere år, men da udflytningerne hen igennem årene er sket successiv, skal forbruget tages med forbehold.

Varmeforbrug hospitalsenheder

Vandforbrug hospitalsenheder

Affald

Regionen producerede godt 7.000 tons affald i 2019, hvoraf 71 % blev sendt til forbrænding. På forbrændingsanlæggene udnyttes energien i affaldet, men ressourcerne kunne udnyttes bedre efter cirkulære principper, hvis en større del af affaldet blev sorteret og sendt til genanvendelse og genbrug, så materialerne kan indgå i nye kredsløb. I dag går kun 21 % af affaldet til genanvendelse. Genanvendelsesprocenten er øget fra 19 % i 2018 til 21 % i 2019. Det skyldes primært en øget mængde metalskrot fra AUH på grund af udflytningen til Skejby.

Fordelingen af affaldet fra hospitalernes primære drift på forbrænding, genanvendelse og specialbehandling fremgår af nedenstående figur.

Affaldsbortskaffelse 2019

- Forbrænding 71%
- Specialbehandling 7%
- Genanvendelse 21%

Hospitalet sorterer samlet set affaldet i otte kategorier, men den konkrete sortering varierer fra hospital til hospital:

Hospitalsenhed:	Blandet brændbart affald	Madaffald til biogas-anlæg	Pap og papir til genanvendelse	Plast til genanvendelse	Glas til genanvendelse	Jern og metal til genanvendelse	Klinisk risikoaffald til specialbehandling	Vævsaffald til specialbehandling	I alt, tons
AUH	2.317	70	379	4,7	0,5	338	297	0	3.406
Midt	833	64	140	5,2	1,3	34	31	0	1.108
Vest	778	55	140	1,0	0,0	24	98	2	1.098
Randers	497	0	75	1,2	2,0	20	42	8	644
Horsens	486	21	66	0,0	0,8	6	31	0,5	611
Regionshuse	38	12	18	0,0	0,0	1	0	0	67
I alt	4.949	222	818	12,0	4,0	422	498	10	6.933
Tons CO ₂ emission	-465	-32	-1.636	-19	-1	-633	-166	0⁶	-2.952

(Hvor der i tabellen er anført et 0, betyder det, at hospitalet ikke sorterer den konkrete fraktion fra eller kun i meget begrænset mængde. F.eks. sorterer Randers Regionshospital ikke madaffald fra, og fraktionen indgår i stedet i det blandede brændbare affald.)

6 Ingen CO₂ emissionsfaktor

Blandet brændbart affald – eller dagrenovation – er den rest, der er tilbage, når de øvrige fraktioner er sorteret fra. Det leveres, som nævnt, til forbrændingsanlæg med energiudnyttelse.

Madaffald afsættes til biogasanlæg, hvor der fremstilles biogas til energiudnyttelse, og hvor restprodukterne anvendes til gødning i landbruget.

Fraktionerne pap og papir, plast, glas, jern og metal afsættes til genindvindingsindustrien, hvor der sker oparbejdning til genanvendelse. Så længe regionen ikke kan få garanti for videre håndtering af plastaffald, sorteres kun de få plastfraktioner, som kan garanteres genanvendt på forsvarlig vis. Der arbejdes i samarbejde med eksterne parter for at minimere plastaffald samt at øge muligheden for genanvendelse.

Det kliniske risikoaffald sorteres på nogle af hospitalerne i vævsaffald, som sendes til specialforbrænding hos Special Waste System A/S på Falster, og en blandingsfraktion, som behandles på forbrændingsanlæg med specielle modtagefaciliteter, som kan håndtere denne affaldstype.

På de hospitaler, hvor denne opdeling ikke sker, sendes hele fraktionen til Special Waste System A/S. Begge disponeringsformer er her betragtet som specialbehandling.

Der er nedsat en arbejdsgruppe, som skal bidrage til optimering af Region Midtjyllands affaldshåndtering og sikre en cirkulær drift på regionens enheder. Det er målet både at reducere affaldet og øge genanvendelsen.

Svanemærkning af Serviceafdelingen i Randers og af midtVask

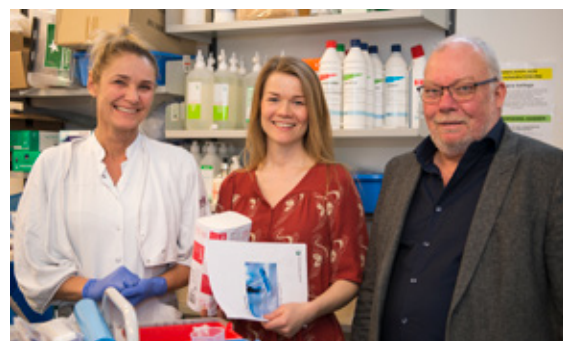
I maj måned 2020 opnåede Serviceafdelingen på Regionshospitalet Randers som den første hospitalsafdeling i Norden nogensinde at blive Svanemærket, og vejen til Svanemærket har derfor været ubetrådt land både for Regionshospitalet Randers og for Miljømærkning Danmark. Det har været et 2-årigt samarbejde med Miljømærkningen Danmark som har krævet mange koordineringsmøder, e-mailkorrespondancer og hjælp fra bl. a. Regionens Indkøbsafdeling for at få kravene til certificeringen på plads.

Afdelingen har fået Svanemærket ved at leve op til en række krav i forhold til rengøring. Det betyder bl.a., at alle de papirs- og rengøringsprodukter, afdelingen anvender, er miljøcertificerede og bruges i de rette doser, at den samarbejder med en miljøcertificeret vinduespudser og ikke mindst et miljøcertificeret tekstilvaskeri. Ved projektets begyndelse var regionens vaskeri midtVask ikke Svanemærket, men Regionshospitalet Randers og midtVask var i dialog og var fælles om at sætte bæredygtighed højt på dagsordenen, og i januar(?) 2020 opnåede midtVask Svanemærket, ud fra den gældende certificering for vaskerier. Deres certificering var afgørende for muligheden for at certificere hospitalsrengøringen i Randers.

Adfærd og forbrug har været centralt i arbejdet med Svanemærket, og serviceafdelingen har bl.a. haft fokus på at reducere forbruget af plastikposer. I perioden fra maj 2019 og frem til januar 2020 lykkedes det Serviceafdelingen at reducere forbruget med 16,3 % svarende til 2,4 ton plastik. En reduktion fra 915.000 poser til 766.000 på mindre end et år ved at servicepersonalet i samarbejde med klinikerne så på egen adfærd med bæredygtige øjne.

Reduktionen af skraldespande har også positiv effekt på arbejdsmiljøet, da færre skraldespande skal tømmes og flyttes, når der bliver vasket gulv, ligesom de miljømærkede produkter er allergivenlige og i øvrigt fremstillet i genanvendelig emballage.

Rengøringen på Regionshospitalet Randers er blevet svanemærket, som det første hospital i verden.

Arbejdet med certificeringen har resulteret i følgende

- Fra 50-60% 1.kl. miljømærkede i midler til næsten 100%. Herunder afskaffet særligt miljø- og arbejdsmiljøbelastende produkter, som ikke tjener hygiejnisk formål.
- Dosering af midler – Større bevidsthed om dosering - indførelse af yderligere automatisk dosering og af doseringshætter. Vi forventer et lavere forbrug af midler generelt, men det kan ikke måles endnu, pga. skift af produkter undervejs i processen til miljømærkede midler med ændret koncentration.
- Ændret forbrugsmønstre af midler i daglig rengøring – mindre forbrug af skrappe midler, som er de mest miljøskadelige.
- Reduktion på forbrug af plastikposer på 16,3%, sv.t. 2,5 tons (se vedhæftede udregning)
- Omstilling til mere bæredygtig intern pakning og vask af mopper og klude.
- Bæredygtighed har fået plads i fagligheden i Serviceafdelingen – del af undervisningsdage, er på dagsordenen generelt.

I samarbejde med Regional Udvikling og Miljømærkningen Danmark vil man efterfølgende se på skaleringspotentialer; Er det muligt at Svanemærke al hospitalsrengøring i Region Midtjylland under samme certificeringsramme? Ydermere er man nysgerrige på potentialerne i at Svanemærke køkken, kontorfaciliteter, Familieafsnit mv.

Forudsætninger for opgørelser og regnskab

El, varme og vand

Til indsamling af forbrugsdata fra de enkelte enheder anvendes IT-systemet EnergyKey. Systemet blev implementeret fuldt ud i 2017.

Graddagekorrektur af varmekonsum

Der er foretaget graddagekorrektur af varmekonsumet på baggrund af meteorologiske data fra DMI for Mejrup, Karup, Isenvad, Tirstrup, Aarhus Syd, Borris og Horsens.

For hospitalerne og de sociale institutioner er det antaget, at 70 % af varmekonsumet er graddageafhængigt og 30 % er graddageuafhængigt. For regionshusene antages det, at 100 % af varmekonsumet er graddageafhængigt, da forbruget af varmt vand er begrænset i regionshusene

Klimaopgørelse

- For el-forbruget er anvendt samme CO₂ emissionsfaktor i hele regionen, som stammer fra Energinet.dk: "Miljødeklaration for 1 kWh el i 2019", korrigeret med et energitab i distributionsnettet på 5 %.
- CO₂ udledningen fra fjernvarmekonsum er baseret på oplysninger fra de lokale leverandører af fjernvarme og er afhængig af de anvendte brændslers CO₂ udledning og varmetabene i de enkelte fjernvarmenet.
- CO₂ udledningen fra transport er beregnet ud fra brændstofforbruget og standardfaktorer for CO₂ udledning. I nogle tilfælde har der ikke forelagt oplysning om brændstofforbruget, men kørte kilometer eller omkostninger i kroner. I de tilfælde er der foretaget beregning af brændstofforbruget ud fra erfaringstal.
- Klimaberegningen på den regionale kollektive busstrafik er baseret på data fra sidste halvår 2016 og første halvår 2017, og korrigeret for antal køreplanstimer i 2016, 2017 og 2019.
- NIRAS har for Region Midtjylland foretaget beregning af klimaregnskabet ud fra regionens indkøbsdata ved brug af livscyklusdatabasen EXIOBASE. NIRAS har endvidere koblet beregningerne baseret på indkøbsdata sammen med regionens egne beregninger, baseret på energi- og brændstofforbrug sammen til et samlet klimaregnskab. I 2019 regnskabet er CO₂ udledningen fra indkøb af varer og tjenesteydelser i 2018 anvendt, da det ikke har været muligt, at beregne ud fra 2019 tallene på grund af Corona udbruddet.

- Klimaaftrykket fra regionens bygge- og anlægsopgaver er beregnet ud fra regionens indkøbsregister, hvor udgifterne hertil er trukket ud. Alle regionens bygge- og anlægsopgaver er således medtaget, herunder de store kvalitetsfondsprojekter (Det Nye Universitetshospital i Aarhus, Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup og om- og tilbygning af Regionshospitalet Viborg).
- Usikkerheden på det beregnede klimaaftryk fra byggeri og anlæg må vurderes som relativ stor, ligesom klimaaftrykket vil variere en del fra år til år, da der vil være store forskelle på aktivitetsniveauet inden for byggeri og anlæg. Af ovennævnte årsager er CO₂ udledningen holdt konstant med 2017 udledningen.

Affald

Affaldsopgørelsen indeholder kun større fraktioner fra hospitalernes primære drift. Følgende fraktioner er ikke medtaget:

- Haveaffald
- Bygge- og anlægsaffald
- Kasseret udstyr mv.*
- Medicinrester, laboratoriekemikalier samt kemikalie- og olierester til specialbehandling.

*Kasseret IT-udstyr, apparater, hospitalssenge, møbler, dyner, tøj mv. sendes til virksomheder, som sorterer produkterne i genbrugelige dele og produkter til skrotning.

Region Midtjylland vil fortsat reducere madspillet og anvende madaffaldet til biogas.

Fakta om Region Midtjylland

Regionens virksomhed omfatter tre hovedområder:

- Sundhed
- Social og Specialundervisning
- Regional Udvikling

Region Midtjyllands samlede driftsomkostninger i 2019 var i alt 31,7 mia. kr., som fordelte sig således:

▪ Sundhed	29,7 mia. kr.
▪ Social og Specialundervisning	1,3 mia. kr.
▪ Regional Udvikling	0,7 mia. kr.

I 2019 havde Region Midtjylland 26.845 fuldtidsstillinger, som fordelte sig på følgende måde:

▪ Sundhed	23.777
▪ Social og Specialundervisning	2.296
▪ Regional Udvikling	105
▪ Fælles formål og administration	667

Regionen driver følgende hospitaler, hvoraf nogle er samlet i enheder:

- Aarhus Universitetshospital
- Hospitalsenhed Midt (Regionshospitalerne Silkeborg, Viborg og Skive samt Hammel Neurocenter)
- Hospitalsenheden Vest (Regionshospitalerne Herning, Holstebro og Lemvig)
- Regionshospitalet Horsens, inkl. Skanderborg Sundhedshus og Livsstilscenter Brædstrup
- Regionshospitalet Randers, inkl. Grenaa Sundhedshus
- Psykiatrien i Region Midtjylland (AUH Risskov, Regionspsykiatrien Horsens, Midt, Randers og Vest)

I dette grønne regnskab er psykiatrien i Horsens, Randers og Vest indeholdt i de hospitalsenheder, hvortil de fysisk er tilknyttet, mens AUH Risskov sammen med Psykiatrien i Viborg er opgjort særskilt.

For at give et indtryk af aktivitetsniveauet på enkelte hospitalsenheder er herunder anført nettodriftsudgifterne i 2019:

▪ Aarhus Universitetshospital	7.133 mio. kr.
▪ Hospitalsenhed Midt	2.383 mio. kr.
▪ Hospitalsenheden Vest	2.443 mio. kr.
▪ Regionshospitalet Randers	1.131 mio. kr.
▪ Regionshospitalet Horsens	1.070 mio. kr.

Region Midtjylland driver specialiserede bosteder, dagtilbud og institutioner for børn, unge og voksne med særlige behov. Disse er fordelt på godt 50 adresser, hvor energi- og vandforbrug registreres særskilt.

Region Midtjyllands regionshuse er fordelt på 4 lokaliteter i Viborg, Holstebro, Horsens og Aarhus.

